

1999. január 1.

MEGSZÜLETIK AZ EURÓ

A napjainkban is használt fizetőeszköz, az Európai Unió valutája; az euró 1999. január 1-jén született meg. Az unió, mint rendszer akkor működik rugalmasan, ha közös pénzrendszerrel rendelkezik. A Közösség megalapítása során egy tömb létrehozását tűzték ki célul, amelyben a tagok összehangolják gazdaságaikat, és nem az államok közti rivalizálás van jelen. A Római Szerződések egyik fundamentuma a Montánunió volt, amely mintegy előzménye az eurónak. Az Európai Gazdasági Közösség megszületése nem csak eredményt jelentett, hanem rávilágított a félsikerekre és a hiányosságokra is. Hamar kiderült, hogy hiába a Közös Piac, ha nem egészül ki monetáris unióval. A felismerést a Werner-jelentés követte, amelynek sarokköve volt a monetáris unió, viszont az 1979-es olajsokk elsöpörte az elképzeléseket.

A következő lépés azonban már nem ütközött akadályokba. 1979-ben létrejött az Európai Monetáris Rendszer, amely elősegítette a Közösségen belül az árfolyam stabilitás elérését. Az Európai Monetáris Rendszernek köszönhetően a kudarc után újra napirendre került a monetáris unió, és ezúttal a megvalósításnak már semmi sem szabott gátat. A következő években nehézségek ütötték fel a fejüket, viszont ezek az anomáliák nem voltak kiküszöbölhetetlenek. Az Európai Gazdasági és Pénzügyi Unió alapjait a Delors-bizottság foglalta össze, majd a Maastrichti Szerződés deklarálta a monetáris unió alapfeltételeit, létrehozásának indoklását és előírását.

1990-ben kezdetét vette az Európai Monetáris Unió kialakításának első szakasza, és a folyamat végül háromszakaszosra terebélyesedett, pontosabban egészen 1999-ig tartott.

1. Az első fázis (1990-1994) a tőke szabad mozgását és a konvergencia-kritériumok meghatározását tűzte ki célul.

2. A második állomás (1994-1999) az Európai Monetáris Intézet felállításáért, a nemzeti bankok függetlenségének biztosításáért, a költségvetési hiány monetáris finanszírozásának tilalmáért és a makrogazdasági irányelvek összehangolásáért felelt.

3. A harmadik szakasz már szinte az utolsó lépcsőfokok egyikét képezte, ugyanis ekkora alapították meg a közös jegybankot, és jött létre a közös pénz.

1998. december 31-én jelentették be a rögzített árfolyamokat a nemzeti valuták és az euró között. A döntés következtében az akkori nemzeti pénznemek ideje lejárt, és bár forgalomban maradtak, az euró végső bevezetéséig kizárólag váltópénzként voltak jelen a piacon. Az 1998-as esemény egyben az EMU második szakaszának záróakkordját jelentette, és 1999. január 1-vel a harmadik állomásra lehetett rátérni. A következőkben véglegesen rögzítették a tagországok valutája és az euró közötti átváltási arányokat. A monetáris uniót az Európai Központi Bank működési alapelveinek részévé tették, illetve a Központi Bankok Európai Rendszerének minden tranzakciót euróban kellett véghez vinnie. Elrendelték az új állampapírok euróban történő kibocsátását, illetve az egyéb pénzügyi területek igénybevétele esetén is elkerülhetetlenné vált a közös valuta alkalmazása.

1999. január 1-je hivatalosan az euró megszületéseként maradt fenn a történelemben. Ezáltal az elképzelések valósággá válhattak, viszont ezen eredmények elsősorban a mechanizmusok érvényesüléséről árulkodtak. A folyamat még nem volt lezárt, ugyanis az érmék és a bankjegyek küllemét is meg kellett kreálni, amely megkerülhetetlen lépés volt a fizikai kibocsátás érdekében. Az eurobankjegyeket- és érméket 2002. január 1-jén vezették be.

Források

<http://www.farkashazy.hu/attila/euro/tort.html>

<http://real-eod.mtak.hu/1085/1/09%20L%C3%A1mfalussy%20149-162.pdf>

<https://www.bmeip.hu/download/engemiserint/Uj%20openz%20szuletett%20az%20euro.pdf>

<https://ijoten.hu/szocikk/gazdasagi-es-monetaris-unio>

